

Nr 89.

Av herrar **Wagnsson** och **Caap**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om arvodesreglering för amanuenserna vid universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund.

Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen (åttonde huvudtiteln, s. 68—69) föreslagit att den år 1939 påbörjade regleringen av avlöning för arvodes-tagare nu skall utsträckas jämväl till universiteten och karolinska institutet. I många fall finner föredragande departementschefen att de här inrättade arvodestjänsterna böra karakteriseras som huvudsysslor även med användning av de inom den civila statsförvaltningen tillämpade bedömningsgrunderna. Såsom exempel på arvoden av denna art nämner statsrådet särskilt docentstipendier och arvoden till biblioteksamanuenser. Vad de sistnämnda beträffar är detta helt naturligt eftersom motsvarande befattningshavare vid kungl. biblioteket och riksarkivet för länge sedan inordnats i löneplanen för e. o. tjänstemän.

Från arvodesregleringen anser statsrådet att underläkare och amanuenser vid universitetens kliniker och polikliniker böra undantagas. Starka skäl tala emellertid för att även biblioteksamanuenserna böra undantagas. För visso är deras verksamhet i likhet med underläkarnas att betrakta som en huvudsyssla. De antagas nämligen i likhet med läkarna först efter det att den föreskrivna teoretiska utbildningen — licentiatexamen eller kandidatexamen i två fakulteter — är fullbordad. Härtill kommer f. ö. väl vitsordad provtjänstgöring. Det förhållandet, att universitetsbiblioteksamanuenserna ha en till 5 timmar inskränkt daglig tjänstgöring — vilket utgjort hinder för deras inordnande i löneplanen för e. o. tjänstemän — utgör en kvarleva från äldre tid och avsåg att sätta dessa befattningshavare i tillfälle att fullfölja sin vetenskapliga och fackliga utbildning.

I lönehänseende var deras ställning tidigare lika med extralärarnas. År 1920, då deras arvoden sist reglerades, förklarade dåvarande ecklesiastikministern uttryckligen sig anse att jämförelsen med extralärarna var befogad. Å ena sidan hade de högre och dyrbarare utbildning men å andra sidan hade de i motsats till extralärarna kortare daglig tjänstgöring än de ordinarie tjänstemännen.

Sedan numera icke blott amanuenserna i kungl. biblioteket och riksarkivet utan även extralärarna inordnats i planen för e. o. tjänstemän har givetvis frågan om inordnande även av här ifrågavarande biblioteksamanuenser varit aktuell. Visserligen ha de genom kungl. resolutioner (första gången 13 oktober 1927, sista gången 30 juli 1938) förklarats jämställda med e. o. tjänstemän i lönegrad 20, löneklass 18 av icke-ordinarie-reglementet, men

detta har dock icke inneburit, att de blivit delaktiga av pensionsrätt samt rätt till tjänsteårsberäkning. Dessa nackdelar ha medfört att amanuenserna själva i första hand hemställt att med uppgivande av sin nuvarande särställning bli inordnade i e. o.-reglementet. Efter framställning från universiteten hemställde därför också universitetskanslern i sina petita till 1938 och 1939 års riksdagar om deras inplacering i löneplanen för e. o. tjänstemän med alla därmed förbundna skyldigheter och rättigheter. Förslagen framlades emellertid icke av regeringen tydligen emedan departementschefen ansåg att frågan borde lösas i ett större sammanhang som det förklarades beträffande riksarkivariens och riksbibliotekariens samtidigt gjorda yrkanden, att vederbörande verks amanuenser nu skulle uppflyttas till samma placering som e. o. adjunkter.

Det måste sålunda anses, att biblioteksamanuensernas nuvarande ställning är skäligen ogynnsam särskilt i förhållande till den lärargrupp med vilken de tidigare varit jämställda. Den föreslagna regleringen skulle komma att ytterligare försämra deras ställning och sålunda innebära en utveckling i motsatt riktning mot den som man för deras del rimligtvis bort kunna förvänta. Billigheten torde därför fordra att dessa befattningshavare — deras antal är nio — åtminstone få bibehålla sin nuvarande ställning i avlöningshänseende.

På anförda grunder få vi alltså hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att amanuenserna vid universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund i avvaktan på deras definitiva inplacering i löneplanen för e. o. tjänstemän måtte undantagas från den under punkterna 59 och 63, åttonde huvudtiteln, föreslagna arvodesregleringen och bibehållas vid nuvarande arvoden med dyrtidstillägg och barntillägg samt att de måtte tillerkännas kristillägg.

Stockholm den 22 januari 1941.

Ruben Wagnsson.

Torsten Caap.